

I. ATALA

BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOKO FORU ADMINISTRAZIOA

Batzar Nagusiak

Bizkaiko Batzar Nagusiak

2/2002 FORU ARAUA, apirilaren 13koa, mendiei eta babesturiko eremu naturalen administrazioari buruzko ekainaren 2ko 3/1994 Foru Araua aldatzen duena.

Honen bidez jakinarazten du Bizkaiko Batzar Nagusiek 2022ko apirilaren 13an egindako Osoko Bilkuran onetsi egin dutela «apirilaren 13ko 2/2022 FORU ARAUA, mendiei eta babesturiko eremu naturalen administrazioari buruzko ekainaren 2ko 3/1994 Foru Araua aldatzen duena» eta nik aldarrikatu eta argitaratzeko agindua ematen dut, foru arau hori bete behar duten herritar guztiek, norbanakoek eta agintariek, gorde dezaten eta gordearaz dezaten.

Bilbon, 2022ko apirilaren 19an.

Ahaldun Nagusia,
UNAI REMENTERIA MAIZ

**2/2022 FORU ARAUA, APIRILAREN 13KOA, MENDIEI ETA BABESPEKO
NATURGUNEEN ADMINISTRAZIOARI BURUZKO EKAINAREN 2KO 3/1994.
FORU ARAUA ALDATZEARI BURUZKOA****HITZAURREA**

I

Mendiei eta babespeko naturaguneen administrazioari buruzko 1994ko ekainaren 2ko 1994/3 Foru Arauak, martxoaren 20ko 3/2007 Foru Arauak egindako aldaketarekin batera, erregulatzen du Bizkaiko Lurralde Historikoko mendiei eta baso-eremuei eta Bizkaian deklaraturako naturagune babestuei aplikatu beharreko araubide juridikoa, eta "basoaren gaineko politikaren ardatz nagusiak" izeneko 3. artikuluan adierazten duenez, 1. zenbakian, basoan egingo den edozein jarduketa, berdin da izaera zein den eta sustatzailea edo titularra nor den alde batetik, baso-ondareak eskatzen duen ekologiaren eta gizartearen interesak eta bestetik, ustiapen horietan aplikatu daitezkeen ekonomiaren interesak kontutan hartuta burutu beharko da; beraz, beti ere basoaren ustiapenak ingurugiroa errespetatuko du, ondasun eta zerbitzuetan eten barik behar den eta aurreikusita dagoen hornidura ahaztu barik. Horrez gainera, zera dio 2. zenbakian:

«2. Edozein kasutan be eta arestian aitatu dogun orekea lortzea ezinezkoa danean, basoen erabilereari edo ustiapenari buruzko jarduketa guztiak euren jagotza, artapena eta zuzperketeari lotuta egongo dira, mendiotan denerariko arbolak izan daitezcan eta luzaroan iraun daien, basoak eta ekologiaren eta paisaiaren orekea mugatuz, antolatuz eta taiutuz.»

Bestalde, 3/94 Foru Arauaren 4. artikuluan, foru-arau horren "oinarrizko helburuak" ezartzen dira: lehenik, lurralde historikoko mendien eta basoen balio sozioekologikoak artatu eta zaintzea; bigarrenik, basoen ezaugarriak eta baldintzak mantentzea, eta ahal den guztietan higadura eta alperrik galtzea galarazteko aurretiazko neurriak hartzea, eta, hirugarrenik, berezko ezaugarrien eta naturaren kontrako jarduera edo esku-hartzeengatik degradatuta dauden basoak berez komeni zaizkien erabilera eta aprobetxamenduetarako berreskuratzea eta prestatzea. Eta, horrez gainera, adierazten da foru-arau horri dagokiola, 2007ko martxoaren 20ko 3/2007 Foru Arauan berridatziriko 4.4 artikuluen arabera:

«4. Jatorriko Lurraldeko mendien eta basoen erabilera eta aprobetxamendua antolatzea eta arautzea, baso ekoizpenak eta hari uztartutako sektore ekonomikoak bateragarri izatea ahalbideratzen duten baldintzak eta neurriak ezarriz, baso horien balio natural eta ekologikoen babesaren eta defentsaren kaltetan izan gabe.»

2003ko azaroaren 21eko Mendien 43/2003 Legea, bere bigarren xedapenaren lehen zenbakiaren arabera, oinarrizko legeria da mendi, baso-aprobetxamendu eta ingurumenaren babesaren arloan. Legearen helburua, modu esplizituan erregulatua lehen artikuluan, mendien kontserbazioa eta babesa bermatzea da, horretarako mendien lehengoratzeta, hobekuntza, iraunkortasuna eta arrazoizko aprobetxamendua sustatuz, oinarriztat harturik elkartasun kolektiboa eta lurralde-kohesioa, bigarren tituluan ezarritako mendiei buruzko araubide juridikoarekin bat. Mendi pribatuen araubideari eta haien kudeaketari dagokienez, 23. artikuluan xedatutakoaren arabera, kasuan kasuko administrazio eskudunaren basoen arloko organoak gainbegiraturiko baso-kudeaketarako edo -plangintzarako tresnari jarraitu beharko zaio, eta, halako tresnarik ez, titularraren kudeaketak berekin ekarriko du, nahitaez, baso-aprobetxamenduetarako alde aurreko baimena, aplikatzekoa den araudiaren arabera basoen arloko organoak ezartzen duen moduan. Alde horretatik, Mendiei buruzko 2003ko azaroaren 21eko 43/2003 Legeak, amaierako hirugarren xedapenean, araugintza-garapenerako aukera ematen du, eta, hala, kontuan harturik zer ezartzen duen bere 7.a) .9 artikuluan Euskal Autonomia Erkidego Osorako Erakundearen eta bertako Lurralde Historikoko Foruzko Jardute-Erakundearen arteko harremanei buruzko 27/1983 Legeak, Bizkaiko Lurralde Historikoko foru-organoei dagokie honako gai hauen gaineko eskumen eksklusiboa:

«Mendiak, oihan-ustiaketa eta zerbitzuak, aberentzako bideak eta alaguneak, Autonomia-Estatutoaren 10.8 atalak dioenez, oihanzaintza eta nekazaritza, eta oihan-lurrei bere onean eustea eta hobetzea.»

II

Eucalyptus generoko espezieak Bizkaiko mendien kudeaketari buruzko eztabaida sozialaren mami-mamian daude, eta haien murriztearen eta are debekatzearen aldeko dira batzuk, espezie horrek ingurumenean izan ditzakeen ondorio kaltegarrietan oinarrituta; beste batzuek, ordea, beste eremu batzuetakoak, batez ere basogintza-sektorea, zuhaitzen balioak defendatzen dituzte baso-jardueraren eta -ekonomiaren sortzaile gisa, eta espezie horren ingurumen-iraunkortasuna ere nabarmentzen da.

2020an Euskal Autonomia Erkidegorako egindako Baso Maparen arabera, Erkidegoko baso-azalera 395.168 hektarea dira; haietatik 222.201 hostozabalei dagozkie, eta gainerako 172.967 hektareak, berriz, konifero-barietateei. Eucalyptus generoko espezieek 23.072 hektareako hartzen dituzte: azalera osoaren % 5,9.

Bizkaiko Lurralde Historikoan, baso-azalera 131.676 hektarea direla ezarri zen 2020an; horietatik 58.257 hektarea hostozabalak ziren, eta gainerako 73.419 hektareak, berriz, konifero-barietateak. Eucalyptus generoko espezieen azalera 20.506 hektareakoa zela neurtu zen, hau da, azalera osoaren gutzitza % 15,6, eta, azken urteetan, goranzko joera argia izan du. Izan ere, 2020an Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko Sailean eskaturiko birpopulaketa-baimenen % 60 baino gehiago dagozkie espezie horiei.

Ingurumen-araudia aztertuta, egiaztatu da Eucalyptus generoko espezieak espezie exotikoak direla; izan ere, Iberiar Penintsulan ez dira arrazoi naturalengatik sortu. Hala ere, Madrilgo Justizia Auzitegi Nagusiak, 2020ko urriaren 30eko 505/2020 Epaian, adierazi zuen ez dagoela irizpide zientifiko erabakigarririk esateko eukaliptoak, bere generoan, espezie exotiko inbaditzaile dela ezartzeko eta halakoen katalogoan sartzeko.

Eukalipto generoa ez denez sartu espezie exotiko eta inbaditzaileen katalogoan, ez da neurririk hartu hura mugatzeko eta/edo debekatzeko, alde batera utzita naturagune babestuak antolatzeke eta kudeatzeko tresnetatik eratorritako neurriak.

Gaur egun, baso-azaleraren % 76 esku pribatuetan dago. Horregatik, Bizkaian, komenigarria da beharrezko baso-antolamenduko tresnak bultzatzea bermatzeko lurraldean modu orekatuan banatzen direla espezieak, izan ekoizpenerakoak zein kontserbazioari begirakoak, eta, horrela, alderdi guztien eskariei erantzuteko eta egokitzeko: bai gizarte osoarenei eta bai, zehazki, bere baso-jarduera gure lurraldean garatzen duten jabe eta kudeatzaileenei.

Era berean, Euskadiko Baso Plangintzak (1994an onartu eta 2030era bitarteko indarraldia duenak) ez zuen kontuan hartu gaur egungo egoera, Eucalyptus generoko espezieak ugaltzearen ondorioz sortua, ez eta une honetan konifero-masa jakin batzuei –batez ere intsinis pinuari– larri erasaten dieten patologien ondorioak ere, nahiz eta espezie hori oso zabaldua zegoen plana onartu zenean. Azaldutako argudioen arabera, nahitaezkoa da gogoeta egitea 1994ko baso-plangintzan ezarritako ardatzei eta helburuei buruz, sektorearen errealitate berrira egokituz.

Mendiak eta natura-ingurunea zaintzea eta babestea, eta haien lehengoratzeta, hobetzea, jasangarritasuna eta arrazoizko aprobetxamendua sustatzea, oraindik ere bada baso-kudeaketa jasangarriaren helburu nagusietariko bat. Kudeaketa hori, betiere, baso-espezieen arteko lurralde-orekara bideratuta dago, eta bateragarri izan nahi du gure mendietan aintzat hartu behar ditugun ekoizpen-, kontserbazio- eta babes-helburuekin, kontziente izanik zer onura sozioekonomiko eta zerbitzu ekosistemiko dakartzaten berrekin (zura, ura, paisaia, aisialdia, etab.).

III

Aurretiko kontsulta publikoaren prozesu bat egin da, Bizkaiko Lurralde Historikoan eukalipto generoko sail berriei moratoria bat ezartzeko egokitasunari dagokionez. Proze-

su horretan, hainbat alderdik parte hartu dute, hau da, erakunde sektorialek, ekoizleek, ingurumen-taldeek, zientzialariek eta teknikariek, eta hainbat partikularrek, eta haien guztien eta herritarren iritzia jaso dira.

Era berean, araudi hau izapidetzean, Bizkaiko Lurralde Historikoko foru-erakundeen hautaketari, antolaketari, araubideari eta funtzionamenduari buruzko otsailaren 13ko 3/1987 Foru Arauaren 55. artikuluan ezarritakoa bete da, bai eta Bizkaiko Foru Aldundiaren xedapen orokorrak egiteko prozedura arautzen duen Bizkaiko Foru Aldundiaren ekainaren 15eko 87/2021 Foru Dekretuan ezarritako izapideak ere.

Aurretik azaldutako guztiagatik, egokitzat jotzen da aldi baterako moratoria bat ezarzea *Eucalyptus* generoko espezieen sail berrietarako, harik eta ingurumen, ekonomia eta gizartearen orekari eusteko beharrezko diren baso-antolamenduko tresnak onartu eta dagokion araudia egokitu arte.

Artikulu bakarra. — Aldatzea Mendiei eta babespeko naturaguneen administrazioari buruzko 1994ko ekainaren 2ko 1994/3 Foru Araua

Beste xedapen gehigarri bat eransten zaio, zortzigarrena, Mendiei eta babespeko naturaguneen administrazioari buruzko 1994ko ekainaren 2ko 1994/3 Foru Arauari, eta honela idatzirik geratuko da:

«Zortzigarren xedapen gehigarria. — *Basoak Eucalyptus generoko espeziez berritzea*

a) Aldi baterako neurri legez, 2025eko abenduaren 31ra arte, bakarrik baimenduko da *Eucalyptus* generoko basoberritzeak egitea baldin eta basoen arloko administrazioak xedapen hau indarrean sartu aurretik onarturiko baso-antolamendurako edo -kudeaketarako tresnetan aurreikusirik badaude, edo, tresnotan jasota egonik, haien onarpen-eskaera xedapen hau indarrean jarri aurretik izapidetzen ari bada eta azkenean administrazioak onartzen baditu.

b) Aldi baterako neurri legez, 2025eko abenduaren 31ra arte, bakarrik baimenduko da *Eucalyptus* generoko basoberritzeak egitea berritu nahi den sailean lehen ere zegoen masa genero horretakoa bazen huts-hutsean edo mistoa izanik hura bazen nagusi, eta, betiere, aurreko landaketak egitean indarrean zegoen araudi sektoriala errespetatu bada. Ez da baimenduko *Eucalyptus*en aurreko azalera gaintzea.

c) Aurreko zenbakietan adierazitakoaren ondorioetarako, honako hau hartuko da okupazio nagusitzat: katastroko partzela beraren barruan, *Eucalyptus* generoko oin handien ehunekoa masa osoaren % 50 baino handiagoa denean. Horretarako, oin handitzat joko dira beren diametro normala 7,5 zentimetro edo gehiagokoa dutenak.

d) Xedapen honen ondorioetarako, basoberritzea zera izango da: sail batean zuhaitz- nahiz zuhaixka-espezieak ereitea nahiz landatzea, eta hori basotzea nahiz basoberritzea izan ahalko da.

e) Basoberritzea izango da baso-espezieak berriro sartzea, erein nahiz landatuz, oraintsu arte basoz populaturik izan direneko lurretan, zeinak soildurik geratu diren mozketak, suteak, haizeteak, plagak, gaixotasunak nahiz beste arrazoi batzuk direla medio.

f) *Eucalyptus* generoarekiko basoberritzei ez zaie aplikatuko 3/1994 Foru Arauaren 87. artikulua 2. zenbakian adierazten dena, katalogatu gabeko eta babesle ez diren norbanakoen mendietako birlanaketei dagokienez.

g) *Eucalyptus* generoarekin egiten diren eta xedapen gehigarri honen a) letraren arabera baimendu diren landaketa berriak egiteko epea 30 egun izango da, xedapen hau indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita.”

h) Xedapen gehigarri hau kontuan hartuko da baso-dirulaguntzei buruzko etorkizuneko urteko dekretuak idazterakoan, luzamendua amaitu arte, baso-kudeaketa jasangarri baten arabera hainbat espezierekin baso landaketak eta basoberritzeak sustatzeko eta errazteko.

AZKEN XEDAPENAK**Azken xedapen lehenengoa. — Erreglamenduz garatzeko gaikuntza**

Foru Aldundiak, Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko Foru Saileko titularrak proposatuta, arau hau garatzeko eta gauzatzeko beharrezko diren erreglamenduzko xedapen guztiak onartuko ditu.

Azken xedapen bigarrena. — Indarrean jartzea

Bizkaiko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean foru-arau hau.

Bilbon, 2022ko apirilaren 13an.

Batzar Nagusietako Lehenengo Idazkariak,
KOLDO MEDIAVILLA AMARIKA

Batzar Nagusietako Lehendakariak,
ANA OTADUI BITERI